

DR. MÁRKUS FERENC
növénynevelő, a Magyar Tudományos Akadémia doktora

Szakmai életrajz

1935. október 11-én, Homokmégyen született.
- 1942–1946: Homokmégy – elemi iskola
- 1946–1950: Kecskeméten a Piarista Gimnáziumban ösztöndíjas.
- 1950–1954: Baja, Technikum
- 1954–1959: Gödöllő, Agrártudományi Egyetem – mezőgazdasági mérnök.
- 1960 Gödöllő, Agrártudományi Egyetem – növénynevelő szakmérnök.
- 1961–1971: Kalocsa, Duna Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Fűszerpaprika Nemesítési Csoportjánál tudományos segédmunkatárs, majd tudományos munkatárs – növénynevelőként dolgozott.
- 1963–1964: Gödöllő, ATE – egyetemi doktori cím.
- 1967 Az első fűszerpaprika fajtajelöltek állami minősítésre történő bejelentése.
- 1971–1980: Kalocsa, Tudományos főmunkatárs, tudományos osztályvezető.
- 1971 A Zöldségtermesztési Kutató Intézet keretei között működő kalocsai Fűszerpaprika Kutatási Osztály és a szegedi GKI Fűszerpaprika Kutatási Osztályának összevonásával Fűszerpaprika Kutató Állomást szervezett a MÉM.
- 1980– A Fűszerpaprika Kutató Állomás igazgatóhelyettesévé nevezik ki.
- 1981 MTA – kandidátusi tudományos fokozat.
- 1994–1998: Fűszerpaprika Kutató Állomás igazgatója, témafelelős növénynevelő.
- 1998– Fűszerpaprika Kutató-Fejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaságot hozott létre a FVM, melynek vezetésére igazgatói megbízást kapott.
A Társaság a Zöldségtermesztési Kutató Intézet Rt. Fűszerpaprika Kutató Állomás különös jogutódja, mely szétválással alakult meg 1997. dec. 31-én.
- 2000– A Fűszerpaprika Kft. 2000. június 30-i időponttal Fűszerpaprika Kutató-Fejlesztő Közhasznú Társasággá alakult, ennek ügyvezető igazgatójává nevezték ki.
- 2002 Kecskeméti Főiskolán címzetes főiskola tanár.
2003. október 28-án Kecskeméten hunyt el.
2003. november 7-én Kalocsán temették el.
2004. június 9-én posztumusz kapta meg a Magyar Tudományos Akadémia doktora címet.

Elismert fajták

Vezető nemesítőként:

- 1974: Kalocsai merevszárú – 622
- 1974: Kalocsai determinált – 601
- 1977: Kalocsai determinált – 621
- 1977: Kalocsai cs. 631
- 1986: Kalocsai 702
- 1988: Kalocsai 801
- 1993: Kalocsai 90
- 1998: Csárdás
- 1998: Folklór
- 1998: Zuhatag
- 2001: Rubin
- 2003: Kalorez
- 2004: Kaldom
- 2005: Kalóz
- 2005: Favorit
- 2005: Globál – a fajtakísérletben Glóbusz néven futott
- 2005: Kalmár – a névadással kollégái tisztelettel őrzik Márkus Ferenc emlékét:
Kal(ocsai) Már(kus)

Társnemesítőként

- 1967: Kalocsai 57-231
- 1971: Kalocsai 504
- 1977: Kalocsai 505
- 1988: Kalocsai V-2
- 1988: Kalocsai 50
- 1993: Kalocsai „A” cseresznye
- 1993: Kalocsai „M” cseresznye
- 1998: Remény
- 2001: Kármin

Díjak

- 1968. Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója
- 1976. Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója
- 1980. Mathiász János-díj
- 1982. Településfejlesztésért-díj (MAE Országos Elnökség)
- 1998. Bács-Kiskun Megye Tudományos Díja
- 1998. Fleischmann Rudolf-díj

Tisztségek

- ZKI Fűszerpaprika Kutató Állomás igazgatóhelyettese 1980-tól, majd igazgatója 1994-től haláláig a jogutódnál, a Fűszerpaprika Kutató-Fejlesztő Közhasznú Társaságnál is.
- MAE Bács-Kiskun Megyei Szervezet elnökségének tagja 1968 – 1991.
- Szegedi Akadémiai Bizottság Kertészeti Munkabizottságának tagja 1986-tól
- Magyar Növénynevelők Egyesülete: megalapításától tag
- MTA Növénynevelési Bizottság tagja 2000-től
- Országos Fűszerpaprika Terméktanács ellenőrző bizottság tagja 1994-1995.
ellenőrző bizottság elnöke 1996-1998.
elnökségi tag 1999
társelnök 2000
elnök 2001 –
- Országos Vetőmag Terméktanács elnökségi tagja 1998-tól
- Magyar Élelmiszerkönyv Bizottság Fűszerpaprika Szakbizottság tagja 1999-2004. dec. 31-ig
- Kertészeti és Élelmészisipari Egyetem Baráti Kör alapító tagja 1966-tól
- Szent István Kalocsai Paprika Lovagrend tagja 2001.
- Címzetes főiskolai tanár 2002-től

DR. MÁRKUS FERENC
(Homokmégy 1935. okt. 11 – Kecskemét, 2003. okt. 28.)

NEKROLÓGOK

Dr. Kapitány József temetésén elmondott búcsúztatója

Mélyen tisztelt Gyászoló Család,
Hozzá tartozók, Barátok

Szomorú szívvel és őszinte részvétellel gyűltünk össze a koporsónál, hogy a
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
a Fűszerpaprika Kutató-Fejlesztő Közhasznú Társaság
az Országos Fűszerpaprika Termék Tanács
a fűszerpaprika szakma valamennyi képviselője nevében

elbúcsúzzunk Dr. Márkus Ferenc kandidátustól* a kiváló fűszerpaprika nemesítőtől, a Fűszerpaprika Kutató-Fejlesztő Közhasznú Társaság ügyvezető igazgatójától, a szakmáját rajongásig szerető és élete utolsó percéig lankadatlan szorgalommal és hittel művelő kutatótól, melegszívű jó baráttól.

Néhány nappal ezelőtt, hogy ismét hazavártuk, érkezett a váratlanul döbbenetes szomorú hír, hogy 2003. október 28-án elhunyt – végleg eltávozott közülünk. Azok közé a szerencsés emberek közé tartozott, akik életüket egy nagy célra, a természet titkainak fűrkészésére és az ember szolgálatába állítására szentelték, következetes és rendszeres munkájukkal a maguk elé tűzött célokat meg is valósították. Kitűnő érzékkel ismerte fel az új nemesítési módszerekben rejlő lehetőségeket és mindig újabbat és jobbat keresve állította elő a remek és kiváló fűszerpaprika-fajtákat, amelyek a hazai termesztők és feldolgozók elismerését kivívták, nemzetközi hírűvé tették.

Tudományos igényessége és jó gyakorlati érzéke olyan kerek egészzé formálta kutatásainak eredményét, hogy azok elterjedtek a gyakorlatban, nagyban hozzájárultak a korszerű fűszerpaprika-termesztés megvalósításához. Példaképe volt annak a Tudósnek, aki az elmélet és a gyakorlat egységét maradéktalanul megvalósította.

1935. október 11-én, Homokmégyen született, iskoláit szülőhelyén kezdte, majd 1946-1950 között a piaristák kecskeméti gimnáziumában tanult, 1950-1954 között Baján, a technikumban. 1954-1959-ben Gödöllőn folytatta tanulmányait az Agrártudományi Egyetemen, ahol mezőgazdasági mérnöki oklevelet szerzett.

1960-ban növénynemesítő szakmérnöki, 1964-ben egyetemi doktori, 1982-ben a mezőgazdasági tudományok kandidátusa fokozatot szerzte, 2002-ben elkészítette az MTA doktori értekezését, melynek védésére november 19-én került volna sor.

1960-tól a Duna-Tisza Közi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Kalocsai Fűszerpaprika Kutató Osztályán, majd a jogutódoknál, a ZKI Fűszerpaprika Kutató Állomáson, a Fűszerpaprika Kutató-Fejlesztő Közhasznú Társaságnál dolgozott, végigjárva a kutatói pálya szigorú lépcsőfokait – tudományos segédmunkatárs, tudományos munkatárs, tudományos főmunkatárs – , 1980-tól igazgatóhelyettes, 1994-től igazgató.

* posztumusz kapta meg a Magyar Tudományos Akadémia doktora címet

1994-től az Országos Fűszerpaprika TermékTanács, 1998-tól a Vetőmag Szövetség és TermékTanács elnökségi tagja, 1986-tól a Szegedi Akadémiai Bizottság Kertészeti Munkabizottságának, 2000-től az MTA Növénynevelési Bizottságának tagja volt, 2001-ben az Országos Fűszerpaprika TermékTanács ügyvezető elnökévé választották, 2002-ben címzetes főiskolai tanári kinevezést kapott.

A fűszerpaprika nemesítésének, új, korszerű fajták előállításának, intézménye eredményes működésének szentelte életét – 16 államilag elismert fajtát állított elő, 9 fajta társnemesítője volt, 74 tudományos dolgozata jelent meg hazai és nemzetközi folyóiratokban, 46 népszerűsítő cikket írt. Négy szakkönyv társszerzője volt, melyek közül a legjelentősebb „A fűszerpaprika termesztése és feldolgozása” című kötet volt, mely 2001-ben jelent meg a Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó gondozásában. Munkásságát többek között Mathiász János-díjjal, Településfejlesztésért díjjal, Fleischmann Rudolf-díjjal ismerték el.

Megszállott, következetes, igényes kutató volt, nagy érdeme volt abban, hogy hazánkban kizárólag magyar fűszerpaprika-fajták vannak köztermesztésben. Életművének összefoglalása, az MTA doktori értekezése elkészült, melyet opponensei kitűnőnek minősítettek. A közelgő napokban sorra kerülő védését vártuk, gratulálni szerettünk volna, megszorítani a kezét – lám, milyen a sors! –, helyette döbbsen búcsúzni kényszerülünk.

Boldog ember volt. Szerető feleség, leánya, fia és unokái vették körül, munkatársai szeretettel, tisztelettel néztek fel rá. Barátai becsülték, szerették. A boldogság további legfőbb forrása talán mégis az volt, hogy szakmájának, a növénynevelésnek, a fűszerpaprika-termesztés fejlesztésének szentelhette életét. Ezért él tovább Dr. Márkus Ferenc alkotásaiban. Amilyen gazdag volt az életmű, olyan fájdalmas a veszteség is, mely halálával a fűszerpaprika- kutatást, a tudományt érte.

Köszönjük emberséged, segítséged, biztatásaidat, a velünk töltött évtizedeket. Emléked tisztelettel megőrizzük, igyekeznünk fogunk a megkezdett munkát folytatni és eredményesen végezni.

Nyugodjál békében!

Dr. Balla László temetésén elmondott búcsúzója

Tisztelt Feri Barátom!

Tisztelt gyászoló Család!

Tisztelt gyászoló Közönség!

Nagy veszteség érte a magyar növénynevelők társadalmát, meghalt Márkus Ferenc kollegánk, barátunk és nemesítőtársunk. Szegényebbek lettünk egy kiváló kollégával, egy kiváló emberrel, egy küzdőtársunkkal, akitől most végső búcsút kell vennünk.

Ez a búcsú nemcsak szomorú, de fájdalmas és rettenetes. Rettenetes arra gondolni, hogy egész életében küzdött a kalocsai fűszerpaprika-nemesítés felvirágoztatásáért, új fajták előállításáért és elszaporításáért, úgy, hogy közben állandóan képezte magát, megszerezte a fokozatokat, amelyeket egy kutató megszerezhet, de a koronát – az MTA doktori fokozatát – már nem tehette rá. Megírta a disszertációját, megválaszolt az opponenseknek, megtartotta a terepszemlét a védés színhelyén, a budai várban, az MTA épületében megszervezett mindent és közben legyőzte a gyilkos kór, nem adott már időt neki november 19-ig, a védésig.

Márkus Ferenc barátom, akivel együtt szereztük meg a növénynevelési szakképesítésünket 1960-ban, a XX. század második felének kiemelkedő, jeles fűszerpaprika-nemesítője volt. A vezetésével működő team több fajtát állított elő, mint elődeik összesen. Erre mi magyar nemesítők is büszkék vagyunk, hiszen az ő munkája része a magyar

növénynemesítésnek és az ő eredménye a mi eredményünk is. A Fleischmann Rudolf-díj is ezt igazolja.

Márkus Ferenc távozott az élők sorából, de hátrahagyta a szellemi hagyatékát, a fajtákat, a nemesítési anyagát és a kiváló munkatársait, akik majd ápolják azt, és bizonyára még sokáig híres lesz a kalocsai fűszerpaprika.

Kedves Ferikém, búcsúzom. Búcsúzom a volt évfolyamtársaid nevében, a barátaid nevében és a Magyar Növénynemesítők Egyesülete nevében. Téged már vár egy nyitott sír, amely hamarosan magába zár és többé nem találkozunk. Jöttél, a vállalt feladatokat megoldottad, a hivatásodat teljesítetted és most távoztál.

Nyugodj békében! Emléked megőrizzük!

Nyomtatásban megjelent nekrológok

- KAPITÁNY József: Dr. Márkus Ferenc (1935-2003.)
Kalocsai Néplap. 2003. 15.évf. 45.sz. (nov. 7.) p.7.
- KAPITÁNY József: Dr. Márkus Ferenc. (1935-2003.)
Kertészet és Szőlészet. 2003. 52. évf. 47.sz. (nov. 20) p.3.
- KAPITÁNY József: Dr. Márkus Ferenc (1935-2003)
Kertgazdaság. 2003. 35.évf. 4.sz. 105-106.p.
- KAPITÁNY József: Dr. Márkus Ferenc (1935-2003)
Magyar Mezőgazdaság. 2003. 58.évf. 45.sz. (nov. 5.) p.5.p
- KAPITÁNY József: Dr. Márkus Ferenc (1935-2003)
Petőfi Népe 2003. 58.évf. 258.sz. (nov. 3.) p.4.p.
- KAPITÁNY József: Dr. Márkus Ferenc (1935-2003)
Mag Kutatás, Fejlesztés és Környezet. 2003. 17.évf. 5/6.sz. p.5.p

MÁRKUS FERENC SZAKIRODALMI MUNKÁSSÁGA

1960

MÁRKUS Ferenc: Metaxeniás vizsgálatok paradicsomon és paprikán.

Gödöllő, 1960. Agrártudományi Egyetem. kézirat.

DIMITROV György – MÁRKUS Ferenc: A kalocsai csípősségmentes fűszerpaprika nemesítése.

Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Évkönyve. Kecskemét, 1960. 85-95.p.

DIMITROV György – MÁRKUS Ferenc: Tenyészterület kísérletek öntözéses fűszerpaprikával.

Kísérletügyi Közlemények. Kertészet. 1960. 53/C.köt. 3.füz. 59-85.p.

VIDÉKI Imre – VIDÉKI László – DIMITROV György – MÁRKUS Ferenc: A fűszerpaprika kapszaicintartalmának egyszerű kimutatása.

Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Évkönyve. Kecskemét, 1960. 97-101.p.

1961

KOVÁCS Gézáne – MÁRKUS Ferenc: A paradicsom és paprika megtermékenyülésének néhány kérdése.

Magyar Biológiai Társaság Botanikai Szakosztályán 1961. febr. 21-én elhangzott előadás. kézirat 15 p.

1963

MÁRKUS Ferenc: A fűszerpaprika megtermékenyülés-biológiájának egyes kérdései.

Gödöllő, 1963. Agrártudományi Egyetem. Diss. 111 p.

MÁRKUS Ferenc: Idegentermékenyülési vizsgálatok fűszerpaprikán.

Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Évkönyve. Kecskemét, 1963. 119-123.p.

BAZSONYI János – DIMITROV György – KAPPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc – VIDÉKI Imre: A jövedelmező fűszerpaprika-termesztés korszerű módszerei.

Gyakorlati útmutató.

Kalocsa-Kecskemét, 1963. MSZMP Bács-Kiskun megyei Bizottsága Mezőgazdasági Osztálya. 42 p.

1967

MÁRKUS Ferenc: A heterózishatás vizsgálatának eredményei a fűszerpaprikánál.

50. évi Jubileumi Fűszerpaprika Tudományos Értekezlet Kalocsa, 1967. aug. 17-18.

Budapest, 1968. MÉMIK. 137-147.p.

MÁRKUS Ferenc – KAPPELLER Károly: A csípősség nélküli fűszerpaprika fajtafenntartó nemesítésének problémái és eredményei.

Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1967. vol.1. 39-58.p.

1968

MÁRKUS Ferenc: Kísérletek a fűszerpaprika hímsterilitásának mesterséges előidézésére vegyszeres kezeléssel.

- Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1968. vol.2. 27-36.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPELLER Károly: A csípősség nélküli fűszerpaprika fajtafenntartó nemesítésének problémái és eredményei.
Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1968. vol.2. 39-58.p.
- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika rezisztencianemesítési vizsgálatok. Agrártudományi Közlemények. 1968. 27. köt. 3-4.sz. 599-603.p.
- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprikával végzett rezisztencianemesítési vizsgálatok.
Budapest, MTA Növénynemesítési Tanácskozás, 1968. ápr. 18-19. Előadás

1969

- MÁRKUS Ferenc: Correlation between the age and fertilization of red pepper pistil.
Acta Agronomica Academiae Scientiarum Hungaricae. 1969. tom. 18. no.1-2. 155-164.p.
- MÁRKUS Ferenc: A fűszerpaprika nemesítésének eredményei.
Kertészet és Szőlészet. 1969. 18.évf. 23.sz. 710-711.p.

1970

- MÁRKUS Ferenc: Determinált növekedésű csokros fűszerpaprika törzsek előállítására, tekintettel a gépi szedés követelményeire.
Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1970.vol.5. 75-94.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPELLER Károly: A fűszerpaprika minőségre nemesítése, különös tekintettel a festéktartalomra.
MTA Minőségjavító növénynemesítés időszzerű kérdései c. tanácskozáson elhangzott előadás. Budapest, MTA, 1970. febr. 23-24.
- MÁRKUS Ferenc – KAPELLER Károly: A fűszerpaprika minőségre nemesítése, különös tekintettel a festéktartalomra.
Agrártudományi Közlemények. 1970. 29.köt. 3.sz. 209-217. p.

1971

- MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika fajtakeresztezési kombinációk produktivitásának értékelése az 1964-1969. években.
Zöldségtermesztési Kutató Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1971. vol.6. 61-81.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPELLER Károly: Development of red pepper varieties suitable for mechanical harvesting with special respect to pigment content, carliness and disease resistance.
Meeting on „Genetics and Breeding of Capsicum” Turin, 16-18. Sept. 1971. organized in Italy by EUCARPIA
Torino, Tipografia Vincenzo Bona, 1972. 164-171.p.

1972

- MÁRKUS Ferenc – KAPELLER Károly: Development of red pepper varieties suitable for mechanical harvesting with special reference to pigment content, earliness and disease resistance.
Annali della Facolta di Scienze Agrarie della Universita degli Studi di Torino. 1971-1972. vol.7. 164-171.p.

1973

KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc – BERÉNYI Miklós – KAPITÁNY József: A fűszerpaprika-termesztés korszerűsítése.
Kalocsa, 1973. 80 p. Az MTA részére készített pályázati tanulmány.

1974

MÁRKUS Ferenc: A kalocsai fűszerpaprika nemesítése.

Zöldségtermesztési Kutató Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1974. vol. 9. 115-121.p.

MÁRKUS Ferenc – KAPELLER Károly: Conditions of concentrated ripening in determinate red pepper (*Capsicum annuum* L.) varieties suitable for machine harvest.

Genetics and Breeding of Capsicum. Proceedings of the Meeting held in Budapest July 1-4, 1974. EUCARPIA.

Budapest, 1976. Kertészeti Kutató Intézet. 221-224.p.

KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: Breeding results with intensive red pepper (*Capsicum annuum* L.) varieties in Hungary.

Proceedings of the XIX. International Horticultural Congress, Warszawa, 1974. 1B. p.722.

KAPELLER Károly. – MÁRKUS Ferenc Resistance breeding in red pepper (*Capsicum annuum* L.)

Eucarpia-Capsicum Meeting.

Genetics and breeding of Capsicum. Proceedings of the Meeting held in Budapest July 1-4. 1974. EUCARPIA.

Budapest, 1976. Kertészeti Kutató Intézet. 165-171.p.

1977

KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc – BERÉNYI Miklós – KAPITÁNY József: A fűszerpaprika gépi betakarítási kísérletek eredményei.

Zöldségtermesztési Kutató Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1977. vol.12. 107-154.p.

1978

MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika fajták tetraploid változatainak előállítása és értékelése.

Kalocsa, 1978. 16 p. kézirat.

KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: A rezisztencianemesítés eredményei és problémái a fűszerpaprikánál.

Agrártudományi Közlemények. 1978. 37.köt. 2/3.sz. 233-236.p.

1979.

KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc – ERDEI István: A hazai fűszerpaprika nemesítés eredményei és célkitűzései.

Hajtás, Korai Termesztés. 1979. 10.évf. 1.sz. 30-32.p.

1980

MÁRKUS Ferenc: Tárolás – utóérlelés.

A fűszerpaprika nagyüzemi termesztéstechnológiája. Szerk. Kapeller Károly.

Budapest, 1980. Mezőgazd.K. 58-59.p. (Ma újdonság, holnap gyakorlat)

MÁRKUS Ferenc: Vetőmagtermesztés.

A fűszerpaprika nagyüzemi termesztéstechnológiája. Szerk. Kapeller Károly.

Budapest, 1980. Mezőgazd.K. 39-41.p. (Ma újdonság, holnap gyakorlat)

BERÉNYI Miklós – KAPELLER Károly – KAPITÁNY József – MÁRKUS Ferenc:

- A gépesített termesztéstechnológia modellje.
A fűszerpaprika nagyüzemi termesztéstechnológiája. Szerk. Kapeller Károly.
Budapest, 1980. Mezőgazd.K. 60-61.p. (Ma újdonság, holnap gyakorlat)
- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: Fajták – fajta típusok.
A fűszerpaprika nagyüzemi termesztéstechnológiája. Szerk. Kapeller Károly.
Budapest, 1980. Mezőgazd.K. 13-20.p. (Ma újdonság, holnap gyakorlat)
- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: A termés érése, a minőség kialakulása, a festéktartalom változása tárolás alatt.
A fűszerpaprika nagyüzemi termesztéstechnológiája. Szerk. Kapeller Károly.
Budapest, 1980. Mezőgazd.K. 48-52.p. (Ma újdonság, holnap gyakorlat)
- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – BERÉNYI Miklós:
A fűszerpaprika vetőmag-előállítás biológiai és termesztéstechnikai feltételeinek fejlesztése.
Kalocsa, 1980. OMFB összefoglaló jelentés. 57 p. kézirat.

1981

- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika fajtasor előállítása és felhasználása a termelés fejlesztésében.
Kalocsa, 1981. 168 p. Kandidátusi alkotás.
- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika fajtasor előállítása és felhasználása a termelés fejlesztésében.
Kalocsa, 1981. 27 p. Kandidátusi tézisek.

1982

- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc – BERÉNYI Miklós – SOMOGYI György:
Újabb kutatási eredmények felhasználása a fűszerpaprika-termelés korszerűsítésében.
„Lippay János” Emlékkülés és tudományos ülésszak előadásai. 1982. ápr. 28.
Budapest, 1982. Kertészeti Egyetem. 1.köt. 205-216.p.

1983

- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: Red pepper breeding results in Hungary.
EUCARPIA Capsicum and Eggplant '83. Proceeding of the Vth Meeting of the
Capsicum and Eggplant Working Group. 4-7. July, 1983. Plovdiv.
Szofia, 1983. Institut of Genetics et al. 120-122.p.

1985

- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: A fűszerpaprika termesztési és feldolgozási módszereinek minőségbefolyásoló hatása.
Hajtatás, Korai Termesztés. 1985. 16.évf. 1.sz. 21-23.p.

1986

- MÁRKUS Ferenc: Négy ígéretes fajta. Fűszerpaprika.
Kertészet és Szőlészet. 1986. 35.évf. 44.sz. p.5.
- MÁRKUS Ferenc – KAPELLER Károly: Results and problems of red pepper breeding in Hungary.
Proceeding of VIth Meeting of the Genetics and Breeding of Capsicum and Eggplant.
Zaragoza. European Association for Research on Plant Breeding EUCARPIA Oct. 21-24. 1986.
Zaragoza, 1986. Service Investigation Agraria. 87-90.p.

1987

- MÁRKUS Ferenc: A kalocsai fűszerpaprika nemesítésének helyzete.
Fűszerpaprika Tudományos Műszaki Fejlesztési Nemzetközi Tanácskozás. Kalocsa-Szeged. 1987. Szept. 17-19. = Scientific international technical-development symposium on Hungarian paprika (red pepper) Kalocsa – Szeged.
Budapest, 1987. MAE. 43-54.p.
- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: A fűszerpaprika termesztési és feldolgozási módszereinek minőségbefolyásoló hatása.
„Lippay János” Tudományos ülészek előadásai. 1984. nov. 29.
Budapest, 1987. Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem. 1.köt. 106-114.p.
- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc – SOMOGYI György – SZEPESEY Kornél – KAPITÁNY József – BERÉNYI Miklós – MÉCS József: A fajtatiszta fűszerpaprika termesztés mellett.
Fűszerpaprika Tudományos Műszaki Fejlesztési Nemzetközi Tanácskozás. Kalocsa-Szeged. 1987. Szept. 17-19. = Scientific international technical-development symposium on Hungarian paprika (red pepper) Kalocsa – Szeged.
Budapest, 1987. MAE. 394-397.p.
- KAPELLER Károly – SOMOGYI György – MÁRKUS Ferenc – MÉCS József – BERÉNYI Miklós – SZEPESEY Kornél – KAPITÁNY József: Nagyobb hozam, jobb minőség.
Kertészet és Szőlészet. 1987.évf. 36.évf. 22.sz. p.7
- MÉCS József – BERÉNYI Miklós – MÁRKUS Ferenc – SOMOGYI György – KAPELLER Károly – KAPITÁNY József – SZEPESEY Kornél: A tápanyagellátás technológiája ültetett és helyreült termesztés esetén.
Fűszerpaprika Tudományos Műszaki Fejlesztési Nemzetközi Tanácskozás. Kalocsa-Szeged. 1987. Szept. 17-19. = Scientific international technical-development symposium on Hungarian paprika (red pepper) Kalocsa – Szeged.
Budapest, 1987. MAE. 388-393.p.
- SOMOGYI György – BERÉNYI Miklós – KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc – MÉCS József – SZEPESEY Kornél – KAPITÁNY József: Az öntözés kritikus időpontjai különböző fajtatiszta fűszerpaprika fajták esetében.
Fűszerpaprika Tudományos Műszaki Fejlesztési Nemzetközi Tanácskozás. Kalocsa-Szeged. 1987. Szept. 17-19. = Scientific international technical-development symposium on Hungarian paprika (red pepper) Kalocsa – Szeged.
Budapest, 1987. MAE. 380-387.p.

1988

- MÁRKUS Ferenc: Zöldségtermesztési Kutató Intézet Fejlesztő Vállalat Fűszerpaprika Kutató Állomás, Kalocsa.
Tudományos Szemle. Kecskemét, 1988. 4.sz. p.16.
- KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: A fűszerpaprika fajta-előállítás új eredményei.
„Lippay János” Tudományos ülészek előadásainak és posztereinek összefoglalói.
1988. nov. 10.
Budapest, 1988. Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem p.16.

1989

- MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika.
Kertészet és Szőlészet. 1989. 38.évf. 13.sz. p.6.
- MÁRKUS Ferenc – KAPELLER Károly: The importance to improve genetic earliness in red pepper breeding in Hungary.
EUCARPIA Proceeding of VIIIth Meeting on Genetics and Breeding of Capsicum and

Eggplant. Kragujevac, 1989. jun. 26-31.
Smederevska Palanka, 1989. Institut for Vegetables „Palanka” p.6.
KAPELLER Károly – MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika termesztés hatékonyságának növelése új kutatási eredmények hasznosításával.
Hajtatás, Korai Termesztés. 1989. 20.évf. 2.sz. 1-3.p.

1990

MÁRKUS Ferenc – KAPELLER Károly: A genetikai koraiság fokozásának jelentősége a magyar fűszerpaprika nemesítésében.
Zöldségtermesztési Kutató Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1990. vol.23. 89-94.p.

1993

MÁRKUS Ferenc – SOMOGYI György: Fűszerpaprika helyzetkép.
Kertgazdaság. 1993. 25.évf. 5/6.sz. 55-56.p.

1995

MÁRKUS Ferenc: A fűszerpaprika fajta és vetőmagellátottság helyzete.

Magyar Mezőgazdaság. 1995. 50.évf. 7. melléklet 10-11.p.

MÁRKUS Ferenc – SOMOGYI György – KAPITÁNY József – KAPELLER Károly – SZEPESY Kornél: Recent results and problems in red pepper breeding in Hungary.
EUCARPIA IXth Meeting on Genetics and Breeding of Capsicum and Eggplant.
Budapest, aug. 21-25. 1995.

Budapest, 1995. EUCARPIA. 5-8.p.

MÁRKUS Ferenc – SOMOGYI György – KAPITÁNY József – KAPELLER Károly – SZEPESY Kornél: Recent results and problems in red pepper breeding in Hungary.
Zöldségtermesztési Kutató Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1995. vol. 27. 127-137.p.

MÁRKUS Ferenc – SOMOGYI György. – KAPITÁNY József – KAPELLER Károly – SZEPESI Károly – MÉCS József – BERÉNYI Miklós: Fűszerpaprika kutatási eredmények.

Hajtatás, Korai Termesztés. 1995. 26.évf. 3.sz. 16-21.p.

CSILLÉRY Gábor – MÁRKUS Ferenc – SZARKA János: A fűszerpaprika Xantomonas vesicatoria baktérium elleni nemesítésének eredményei.

Növénynemesítési Tudományos Napok '94. 1995. jan. 16-17.

Budapest, 1995. MTA Növénynemesítési Bizottsága, Magyar Növénynemesítők Egyesülete, MAE Genetikai Szakosztálya. p.35.

CSILLÉRY Gábor – FÁRI Miklós – MÁRKUS Ferenc – SZARKA János: A fűszerpaprika általános ellenállóságának növelése újabb rezisztenciagének és poligén tulajdonságok beépítésével.

Növénynemesítési Tudományos Napok '95. 1996. jan. 22-23.

Budapest, 1996. MTA Növénynemesítési Bizottsága, Magyar Növénynemesítők Egyesülete, MAE Genetikai Szakosztálya. p.19.

1996

MÁRKUS Ferenc: A termesztésre ajánlott fajták, termésérés, szedés, tárolás, utóérlelés.

Fűszerpaprika-őrlemény gyártása kisüzemben, ételízesítők. Hidegen sajtolt olajok.
Szerk. Szenes Endréné. Termelők kiskönyvtára. 11.

Budapest, 1996. Integra. 76-90.p.

MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika őrlemény gyártásának technológiája.

Fűszerpaprika-őrlemény gyártása kisüzemben, ételízesítők. Hidegen sajtolt olajok.
Szerk. Szenes Endréné.

Budapest, 1996. Integra-Projekt Kft. 76-86.p. (Termelők kiskönyvtára. 11.)
KOPRIVANACZ László – MÁRKUS Ferenc: Szokatlan évjárat.
Kertészet és Szőlészet. 1996. 45.évf. 42.sz. 8-9.p.

1997

- MÁRKUS Ferenc: A magyar fűszerpaprika fajtakutatás és nemesítés új irányzatai.
Magyar Fűszerpaprika Napok '97 A „Magyar fűszerpaprika termelési és kereskedelmi lehetőségei az ezredfordulón” c. konferencia és a „Minőségbiztosítás a fűszerpaprika Termék-előállításában” c. nemzetközi tudományos szimpózium előadásai és hozzászólásai. Kalocsa, 1997.szept. 17-19.
Kalocsa, 1997. Országos Fűszerpaprika Terméktanács. 59-65.p.
- Magyar Fűszerpaprika Napok '97. „A magyar fűszerpaprika termelési és kereskedelmi lehetőségei az ezredfordulón” c. konferencia és a „Minőségbiztosítás a fűszerpaprika termék-előállításában” c. nemzetközi tudományos szimpózium előadásai és hozzászólásai. '97. Kalocsa 1997. szept. 17-19. Szerk. Márkus Ferenc et al.
Kalocsa, 1997. Országos Fűszerpaprika Terméktanács. 1997. 149 p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Fűszerpaprika őrlemény színezőanyagának stabilitására ható tényező vizsgálata, figyelemmel a német piaci igényekre.
Kalocsa, 1997. OMFB zárójelentés. 64 p.

1998

- MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika fajtaválaszték, vetőmagellátás, a nemesítés új irányjai.
Hajtás, Korai Termesztés. 1998. 29.évf. 4.sz. 27-30.p.
- MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika fajtaválaszték és vetőmagelőállítás.
Mag Kutatás, Termesztés, Kereskedelem. 1998. 12. évf. 1.sz. 20-21.p.
- MÁRKUS Ferenc – DAOOD, Hussein – KAPITÁNY József – BIACS Péter:
Investigation of factor affecting colour stability in spice red pepper powder.
Proceedings EUCARPIA Xth Meeting on Genetics and Breeding of Capsicum and Eggplant. Avignon, 7-11. Sept. 1998.
Paris, 1998. INRA. 57-59.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – DAOOD, H.G.: Investigation of factor affecting colour stability in spice red pepper powder.
Proceedings EUCARPIA Xth Meeting on Genetics and Breeding of Capsicum and Eggplant. Avignon, Sept. 7-11. 1998.
Paris, 1998. INRA. p.272 . Poster presentation.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – DAOOD, H.G.: Factors affecting pigment stability in red pepper milled products.
Zöldségtermesztési Kutató Intézet Bulletinje. Kecskemét, 1998. vol. 28. 51-65.p
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – DAOOD, Hussein: Fűszerpaprika-őrlemény színezőanyag-stabilitására ható tényezők vizsgálata, figyelemmel a német piaci igényekre.
Élelmezési Ipar. 1998. 52.évf. 4.sz. 107-110.p.
- MÁRKUS Ferenc – SOMOGYI György – KAPITÁNY József: Results and new trends in the Hungarian red pepper breeding.
Proceeding of Xth EUCARPIA Meeting of Genetics and Breeding of Capsicum and Eggplant Avignon 7-11. Sept. 1998.
Paris, 1998. INRA. 57-59.p.

1999

- MÁRKUS Ferenc: A fűszerpaprika kutatás helyzete és lehetőségei. = The situation and the

possibilities of the red pepper research.

I.st International Conference on Alternative and Traditional use of Paprika. = I.
Nemzetközi konferencia a fűszerpaprika tradicionális és alternatív felhasználásáról.
Kertgazdaság. 1999. 31.évf. 3.sz. 63–64.p.

MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Gondolatok a kalocsai fűszerpaprikáról. Régmúlttól a jelenig.

Kalocsai Paprika Lapok 1999. 2.évf. 1.sz. p.1.

MÁRKUS Ferenc – DAOOD, H.G. – KAPITÁNY József – BIACS Péter: Impact of Post-harvest and technological factors on carotenoids and bioantioxidans in spice red pepper.

Journal Agricultural Food Chemistry. 1999. vol. 47. no.1. 100-107.p.

2000

MÁRKUS Ferenc: A fűszerpaprika kutatási és nemesítési helyzete, feladatai.

Hajtatás, Korai Termesztés. 2000. 31.évf. 2.sz. 7-9.p.

MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: The importance of research results of establishing the worldwide reputation of the Hungarian red pepper.

Hungarian Agricultural Research. Budapest, 2000. vol. 9. no. 2. 4-7.p.

MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – SOMOGYI György: Gondolatok a fűszerpaprikáról ... fajtaajánlat a termelőknek!

Hajtatás, Korai Termesztés. 2000. 31.évf. 4.sz. 8-10.p.

MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – SOMOGYI György – PÉK Miklós – SOMOGYI Norbert: Kihívások a magyar fűszerpaprika nemesítésben a millennium évében.

VI. Növénynevelési Tudományos Napok. 2000. márc. 8-9. Összefoglalók.

Budapest, 2000. MTA p.31.

MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – SOMOGYI Norbert – SOMOGYI György – PÉK Miklós: Fűszerpaprika vetőmagelőállítási technológia fejlesztése = Development of the seed of red pepper producing technology.

PHARE Projekt (HU9606-02-01-34) Zárójelentés. Final Report E488 15 p.

PÉK Miklós – SOMOGYI Norbert – MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – SOMOGYI György: Fűszerpaprika heterózis-kombinációk értékelése.

VI. Növénynevelési Tudományos Napok. 2000. márc.8-9. Összefoglalók.

Budapest, 2000. MTA. p.106.

2001

MÁRKUS Ferenc: Bemutatkozik a Fűszerpaprika Kutató Fejlesztő Kht.

Kis Újság. 2001. 4.évf. 2.sz. Agrártájékoztató. p.III.

MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Gondolatok – a kalocsai fűszerpaprikáról.

Régmúlttól a jelenig.

Östermelő. 2001. 5.évf. 1.sz. 71-72.p.

MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: A fűszerpaprika termesztése és feldolgozása. Amit a gyakorló gazdának tudni kell.

Budapest, 2001. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó. 112 p. (Kertészek és kertbarátok könyvtára)

MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: A fűszerpaprika termesztése. 1. Általános tudnivalók és a fajták ismertetése.

Agrofórum. 2001. 12.évf. 2.sz. 15-19.p.

MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: A fűszerpaprika termesztése. 2. Termesztés-technológia.

Agrofórum. 2001. 12.évf. 3.sz. 55-58.p.

- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: A fűszerpaprika termesztése. 3. Termesztés-technológia.
Agrofórum. 2001. 12.évf. 4.sz. 51-53.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: A fűszerpaprika termesztése. 4. Feldolgozás-technológia.
Agrofórum. 2001. 12.évf. 10.sz. 27-30, 35-36.p
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Kutatási eredmények jelentősége a magyar fűszerpaprika világhírnevének megalapozásában.
Konzervújság. 2001. 49.évf. 4.sz. 102-105.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Kutatási eredmények jelentősége a magyar fűszerpaprika világhírnevének megalapozásában.
Kalocsa, 2001. Országos Fűszerpaprika Terméktanács Egyesület. kézirat.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – CSILLÉRY Gábor – SZARKA János: Baktérium-ellenállóság a fűszerpaprikában.
Kertészet és Szőlészet. 2001. 50.évf. 22.sz. 7-8.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – CSILLÉRY Gábor – SZARKA János
Xanthomonas resistance in Hungarian spice pepper species.
International Journal of Horticultural Science. Budapest, 2001. vol.7. no. 3-4.
68-71.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – SOMOGYI György: Genetikai források felhasználása a fűszerpaprika (*Capsicum annum* L.) fajta előállító nemesítésében.
VII. Növénynevelési Tudományos Napok. 2001. jan. 23-24.Összefoglalók.
Bp. 2001. MTA Agrártudományok Osztálya Növénynevelési Bizottsága, Magyar Növénynevelők Egyesülete, MAE Genetikai Szakosztálya. p.53.

2002

- MÁRKUS Ferenc: Genetikai haladás a fűszerpaprika (*Capsicum annum* L.) fajtaelőállító nemesítésében új fajták felhasználásával.
Kalocsa, 2002. Fűszerpaprika Kutató-Fejlesztő Kht. 105 p. MTA doktori értekezés.
- MÁRKUS Ferenc: Genetikai haladás a fűszerpaprika (*Capsicum annum* L.) fajtaelőállító nemesítésében új fajok felhasználásával.
Kalocsa, 2002. 26 p. Diss. tézisek.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Baktérium ellenálló fűszerpaprika fajták előállítása, agronómiai és minőségi jellemzőik.
Kertgazdaság. 2002. 34.évf. 1.sz. 9-17.p.
- MÁRKUS Ferenc: Fűszerpaprika-kutatás a termelés szolgálatában.
Kalocsai Paprika Lapok 2002. 5.évf. 1.sz. (szept. 7.) p.2.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Korszerű fűszerpaprika fajták a termelés szolgálatában.
Hajtatás, Korai Termesztés 2002. 33.évf. 4.sz. 25-27.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Rezisztens fűszerpaprika fajták előállítása biotechnológiai módszer alkalmazásával.
Mag Kutatás, Fejlesztés és Környezet. 2002. 16(1).évf. 3.sz. 23-26.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – CSILLÉRY Gábor – SZARKA János: Baktérium ellenálló fűszerpaprika fajták és szerepük a termesztésben / Baktérium resistant spice pepper varieties and their role in production.
Ötven éves az Acta Agronomica Hungarica : Jubileumi tudományos ülés 2002. nov. 19.
Martonvásár, 2002. MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet. 219-223.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – CSILLÉRY Gábor – SZARKA János – PÉK

Miklós: A fűszerpaprika rezisztencia nemesítés eredményei és problémái.
VIII. Növénynemesítési Tudományos Napok. 2002. febr. 12-13. Összefoglaló.
Budapest, 2002. MTA Agrártudományok Osztályának Növénynemesítő Bizottsága,
Magyar Növénynemesítők Egyesülete, MAE Genetikai Szakosztálya et al. p.43.

2003

- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: A magyar fűszerpaprika.
Kertészeti hungaricumok. Szerk. Nyéki J. Papp J. (Magyarország az ezredfordulón)
Budapest, 2003. MTA Társadalomkutató Központ. 49-55.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: A magyar fűszerpaprika.
Magyar tudománystár 3. Növény, állat élőhelyek. Szerk. Láng I. – Bedő Z. – Csete L.
Budapest, 2003. MTA Társadalomkutató Központ, Kossuth K. 341-343.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Rezisztens fűszerpaprika fajták előállítására
biotechnológiai módszerek alkalmazásával.
Mag évkönyv 2003. Bp. 2003. FVM AMC. 30-33.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József: Új fajták rezisztenciagénnel.
Magyar Mezőgazdaság. 2003. 58.évf. 3.sz. p.9.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – CSILLÉRY Gábor – SZARKA János: Red pepper
(paprika) varieties resistant to bacterium and their role in cultivation
Capsicum and Eggplant Newsletter. 2003. 2. 115-116.p.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – MITYKÓ Judit – CSILLÉRY Gábor – SZARKA
János – SOMOGYI György: A fűszerpaprika betegségellenállóság mint élelmiszer-
biztonságot meghatározó tényező.
IX. Növénynemesítési Tudományos Napok. 2003. márc. 5-6. Összefoglaló.
Budapest, 2003. MTA Agrártudományok Osztályának Növénynemesítő Bizottsága,
Magyar Növénynemesítők Egyesülete, MAE Genetikai Szakosztálya et al. p.46.
- MÁRKUS Ferenc – KAPITÁNY József – PÉK Miklós – CSILLÉRY Gábor – SZARKA
János: Új fajták, rezisztenciagénnel.
Magyar Mezőgazdaság. 2003. 58.évf. 3.sz. p.9.

2006

Étkezési és fűszerpaprika termesztése. Szerk. Zatykó Lajos, Márkus Ferenc.
Budapest, Mezőgazdasági K. 2006. 242 p. (Hungaricumok)

2010

Étkezési és fűszerpaprika termesztése. Szerk. Zatykó Lajos, Márkus Ferenc. 2.kiad.
Budapest, Mezőgazdasági K., /2010/ cop. 2006. 242 p. (Hungaricumok)

Dr. Márkus Ferencsel készült interjúk
válogatás

Buzás Andor – Kósa Judit: Márkus Ferenc.

Kossuth Rádió. Föld adta sors. 1999. jan. 30. 8.00 – 8.28.

Vágner Mária: Sikertörténet.

Kossuth Rádió. Falurádió. 2000. szept. 11. 17.05 –

Dr. Márkus Ferenc kitüntetése és a fűszerpaprika ügye.

Profi Hírbazár. 1998. szept. 11. 1, 4.p.

Dr, Márkus Ferenc. A kutatás tartja a lépéselőnyt.

Kalocsai Néplap 2000. 12.évf. 18.sz. (szept. 22.) p.2.

Tóth Tibor: Fűszerpaprika nemesítés Kalocsán.

Kalocsai Újság 2000. 3.évf. 13.sz. (jún. 28.) 1-2.p.

G.I.: Kalocsai kutatók világsikere.

Délvidék 2001. 11.évf. 26.sz. (júl. 26.) p.1.

Tudományos szenzáció Kalocsán. Megtalálták a pusztító baktériumok ellenszerét.

Dunamenti Krónika 2001. 5.évf. 14.sz. (júl. 27.) 1, 5.p.

G.I.: Tudományos együttműködés Indiával.

Délvidék 2002. 12.évf. 17.sz. (máj. 3.) p.6.

DR. MÁRKUS FERENC

növénynemesítő, a Magyar Tudományos Akadémia doktora

(Homokmégy 1935. okt. 11 – Kecskemét, 2003. okt. 28.)

1935. október 11-én, Homokmégyen született, iskoláit szülőhelyén kezdte, majd 1946-1950 között a piaristák kecskeméti gimnáziumában tanult, 1950-1954 között Baján, a technikumban. 1954-1959-ben Gödöllőn folytatta tanulmányait az Agrártudományi Egyetemen, ahol mezőgazdasági mérnöki oklevelet szerzett.

1960-ban növénynemesítő szakmérnöki, 1964-ben egyetemi doktori, 1982-ben a mezőgazdasági tudományok kandidátusa fokozatot szerzte meg, 2002-ben elkészítette az MTA doktori értekezését, melynek védésére november 19-én került volna sor.

1960-tól a Duna-Tisza Közi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet Kalocsai Fűszerpaprika Kutatási Osztályán, majd a jogutódoknál, a ZKI Fűszerpaprika Kutató Állomáson, a Fűszerpaprika Kutató-Fejlesztő Közhasznú Társaságnál dolgozott, végigjárva a kutatói pálya szigorú lépcsőfokait – tudományos segédmunkatárs, tudományos munkatárs, tudományos főmunkatárs – , 1980-tól igazgatóhelyettes, 1994-től igazgató.

1994-től az Országos Fűszerpaprika Termék Tanács, 1998-tól a Vetőmag Szövetség és Termék Tanács elnökségi tagja, 1986-tól a Szegedi Akadémiai Bizottság Kertészeti Munkabizottságának, 2000-től az MTA Növénynemesítési Bizottságának tagja volt, 2001-ben az Országos Fűszerpaprika Termék Tanács ügyvezető elnökévé választották, 2002-ben címzetes főiskolai tanári kinevezést kapott.

A fűszerpaprika nemesítésének, új, korszerű fajták előállításának, intézménye eredményes működésének szentelte életét – 16 államilag elismert fajtát állított elő, 9 fajta társnemesítője volt, 74 tudományos dolgozata jelent meg hazai és nemzetközi folyóiratokban, 46 népszerűsítő cikket írt. Négy szakkönyv társszerzője volt, melyek közül a legjelentősebb „A fűszerpaprika termesztése és feldolgozása” című kötet volt, mely 2001-ben jelent meg a Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó gondozásában. Munkásságát többek között Mathiász János-díjjal, Településfejlesztésért díjjal, Fleischmann Rudolf-díjjal ismerték el.

Megszállott, következetes, igényes kutató volt, nagy érdeme volt abban, hogy hazánkban kizárólag magyar fűszerpaprika-fajták vannak köztermesztésben. Életművének összefoglalása, az MTA doktori értekezése elkészült, melyet opponensei kitűnőnek minősítettek. A Magyar Tudományos Akadémia doktora címet posztumusz kapta meg 2004-ben.

Tudományos igényessége és jó gyakorlati érzéke olyan kerek egészzé formálta kutatásainak eredményét, hogy azok elterjedtek a gyakorlatban, nagyban hozzájárultak a korszerű fűszerpaprika-termesztés megvalósításához. Példaképe volt annak a Tudósnek, aki az elmélet és a gyakorlat egységét maradéktalanul megvalósította.

Kecskeméten hunyt el 2003. október 23-án, november 7-én temették Kalocsán.

Tartalom

Szakmai életrajz	1
Elismert fajták – vezető nemesítőként, társnemesítőként	2
Díjak, tisztségek	3
Nekrológok.....	4
Márkus Ferenc szakirodalmi munkássága. Bibliográfia	7
Interjúk	17

Dr. FERENC MÁRKUS

Plant breeder, Doctor of the Hungarian Academy of Sciences

(Homokmégy 11 October 1935 – Kecskemét 28 October 2003)

Márkus was born in Homokmégy on 11 October 1935. After his first school years spent in his native village, he attended the Piarist School at Kecskemét from 1946 to 1950, then the Technical College in Baja from 1950 to 1954. He continued his studies at the Agricultural University of Gödöllő as from 1954, where he graduated as an agricultural engineer in 1959.

In 1960, he specialized as a plant breeder engineer. In 1964, he had a Ph.D. Degree in Agricultural Sciences, in 1982, a Candidate Degree in Agricultural Sciences. In 2002, he had his doctoral theses for the Magyar Tudományos Akadémia (Hungarian Academy of Sciences), the defence of which would have taken place on 19 November.

As from 1960, he worked at the Research Department of Paprika Kalocsai at the Agricultural Experimental Institute of Duna-Tisza köz. The successor of this institute was the Paprika Research Station, where Márkus went over each post of a researcher's career at the Public Company for Paprika Research and Development: he was research assistant, research fellow, and then senior research fellow. He was deputy director of the Company as from 1980, and director, as from 1994.

As from 1994, he was member of the Management Board of the Hungarian Paprika Produce Council;

as from 1998, member of the Management Board of Seed Society and Produce Council;

as from 1986, member of the Working Commission for Horticulture at the Committee of Szeged of MTA;

as from 2000, member of the Commission for Plant Breeding at MTA;

as from 2001, Managing Director of the Hungarian Paprika Produce Council.

In 2002, he became honorary college professor.

Márkus devoted his whole life to red pepper breeding, to creating new, modern varieties, to operating his institute successfully. He produced 16 certified varieties; he was co-breeder of 9 varieties; he had 74 papers published in Hungarian and international journals; he wrote 46 popular articles. He was co-author of four books, the most important of which was the "Production and Processing of Paprika", published by Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó in 2001. As an appreciation of his life-work, Markus was awarded several prizes: e. g. Mathiász János Prize, Fleischmann Rudolf Prize and Prize for Regional Development.

As a researcher, he was resolute, consistent, demanding high standards. He had a special part in achieving that, for the time being, there are only domestic red pepper varieties in common production in Hungary. He summarized his life-work in his doctoral theses, which were qualified excellent by his reviewers. He had his title Doctor of MTA posthumous in 2004.

His scientific consistency and his practical sense completed his research results so that they could be current in practice. His results contributed significantly to the realisation of modern red pepper production. Márkus was the ideal of the scientist who could unite theory and practice perfectly.

He died in Kecskemét on 28 October 2003, and was buried in Kalocsa on 7 November.

Contents

Biography	1
Certified varieties – as a main breeder, as a co-breeder	2
Prizes and positions	3
Necrology	4
Professional work of Márkus Ferenc. Bibliography	7
Interviews	17